

Boginje

Koliko su velika prijetnja boginje?

S karakterističnom groznicom i posebnom vrstom osipa, boginje su nekada bile jedna od

Vakcinacija protiv boginja

vodećih opasnosti za zdravlje koje je prijetilo ljudskoj vrsti.

Uzrokovane virusom, boginje su znale usmrtiti i do trećine onih koji su zadobili tu bolest.

Međutim, do 1980. god., boginje su bile uspješno odstranjene kao briga javnog zdravstva, zahvaljujući uglavnom kampanji koju je provela Svjetska organizacija za zdravstvo (World Health Organization). Posljednji poznat slučaj - u cijelom svijetu - bio je prijavljen u kasnim 70-tim godinama. Kako ni životinje ni ljudi više ne boluju niti prenose boginje, rizik od oboljevanja je uspješno smanjen na nulu.

Na nesreću, boginje nisu u potpunosti nestale. Nekoliko uzoraka virusa boginja su sačuvani za laboratorijsku upotrebu nakon što je bolest iskorjenjena - i sada se s razlogom vjeruje da se virus može prilagoditi za upotrebu kao oružje. Mogućnost izbijanja epidemije boginja, uzrokovane namjernim oslobađanjem virusa, se sada gleda kao stvarna mogućnost. Vjerojatnost da će teroristi napasti koristeći boginje smatra se da je vrlo mala. Međutim, posljedice takvog napada - ako do njega dođe - bile bi vrlo ozbiljne.

Koji su simptomi boginja?

Simptomi boginja počinju s visokom temperaturom, bolovima glave i tijela, te u nekim slučajevima, povraćanjem. Nakon dva do četiri dana, pojavljuje se osip. Osip se širi i razvija u izbočene kvržice koje se pretvaraju u kraste i svrbe. Nakon otprilike tri tjedna, kraste otpadaju i ostavljaju duboke ožiljke.

Jednom kad se zarazimo, koliko treba da se razviju boginje?

I kada se onda bolest može prenijeti na druge?

Prvi simptomi boginja počnu se obično pojavljivati 12-14 dana nakon što je osoba bila izložena bolesti, premda se simptomi mogu pojaviti već nakon sedam dana ili tek nakon 17 dana. Jednom kad se prvi simptomi pojave, pacijent je obično previše bolestan da bi putovao ili obavljao većinu aktivnosti. Pacijent nije zarazan - ne širi bolest na druge - dok se ne pojavi osip.

Koliko su zarazne boginje?

Boginje su zarazne, ali se ne šire toliko kao druge bolesti poput gripe ili ospica. Općenito, treba proći duže vrijeme neposrednog kontakta - kao npr. u domaćinstvu - da bi se bolest prenijela s osobe na osobu. Može se također prenijeti direktnim kontaktom preko tjelesnih tekućina, ili preko predmeta kao što su posteljina i odjeća. Prenosi se također preko zraka u zgradama ili drugim zatvorenim prostorima, premda manje često.

Boginje – Stranica 2

Postoji li lijek za boginje?

Trenutno ne postoji provjeren lijek za boginje. Međutim, bolest se može spriječiti vakcinacijom.

Vakcina još uvijek može zaštititi ljude čak i nakon što su bili izloženi virusu boginja. Iako nijedna vakcina ne pruža savršenu zaštitu, vakcinacija u roku od tri dana nakon izlaganja boginjama pruža istu zaštitu kao i ako se vakciniramo *prije* nego što smo izloženi. Vakcinacija u roku od sedam dana će umanjiti težinu bolesti koja bi nastala zarazom od boginja.

Međutim, vakcina može prouzrokovati ozbiljne, potencijalno smrtne reakcije kod nekih ljudi, tako da se dobrobiti od vakcinacije moraju odvagati s rizicima. *U najmanjoj mjeri*, procjenjuje se da otprilike jedan od svakih milion ljudi koji se vakciniraju umire - a 15 će postati vrlo ozbiljno bolesni. A ako netko *namjerno* ne upotrijebi bolest kao oružje, rizik od oboljevanja od boginja je jednak *nuli*.